

Ümumi məlumat	Fənnin kodu, adı və kreditlərin sayı	EDU327, İbtidai siniflərdə riyaziyyat və onun tədrisi metodikası, 6 AKTS
	Departament	Riyaziyyat
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/2026 tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Tağıyeva Samirə Cəmil-Cahid qızı
	E-mail:	Sama-qasa@mail.ru
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Şənbə: 15:50-17:20, 17:30-19:00
	Konsultasiya vaxtı	
Prerekvizitlər	EDU 101-Təhsilə giriş, EDU 460	
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. S.S.Həmidov Məktəbin ibtidai siniflərində riyaziyyatın tədrisi metodikası, Bakı, 2012 2. İ.Q.Əhmədov, A.C.Adıgözəlov İbtidai siniflərdə riyaziyyatın tədrisinin xüsusi metodikası, Bakı, 2001 3. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 1, hissə 1, dərslik, Bakı, 2021 4. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 2, dərslik, Bakı, 2022 5. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 3, dərslik, Bakı, 2025 6. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 4 dərslik, Bakı, 2025 7. Z.Kazımov Tip məsələlərin həlli metodikası, Bakı, 2012 8. С.Д.Тагиева Задачи развивающие логическое мышление и их решение (упражнения), Анкара, 2022 9. S. J. Jabrayilzade, S.J. Taghiyeva Course of math primary school and teaching methods – II, Ankara, 2022 10. S.S.Həmidov Məktəbin ibtidai siniflərində məsələ həllinin təlimi metodikası, Bakı, 2003 11. Z.Kazımov, S.S.Tağıyeva Məsələ həlli təliminin metodiki problemləri, Bakı, 2015 12. S.S.Tağıyeva, Q.Balaşov Riyaziyyat təlimində qeyri-standart çalışmaların həllinin öyrədilməsi metodikası (çalışmalar həlli ilə), Bakı, 2019 13. С.Д.Тагиева Пути использования развивающих задач в обучении математики, Баку, 2019 14. S.S.Həmidov I-IV siniflərdə riyaziyyatın tədrisi metodikası (xüsusi metodika), Bakı, 2001 15. A.O.Rəcəbova İbtidai siniflərdə riyaziyyat fənninin tədrisi metodikası məsələləri, Bakı, 2013 16. S.S.Həmidov, N.M.Hacıyev Məktəbin ibtidai siniflərində məsələ həlli təliminin nəzəri və metodiki problemləri, Bakı, 2008 17. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 1, hissə 2, dərslik, Bakı, 2021 18. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 2, hissə 2, dərslik, Bakı, 2022 19. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 3, hissə 2, dərslik, Bakı, 2025 20. Z.İsayev və b. Riyaziyyat 4, hissə 2, dərslik, Bakı, 2025 21. Q.Balaşov, S.S.Tağıyeva, Z.Məmmədov Kəmiyyətlər və onların öyrədilməsi metodikası (I-IV siniflər), Bakı, 2021	
Kursun veb saytı		
Tədris metodları	Mühazirə	

	Qrup müzakirəsi		
	Praktiki tapşırıqlar		
	Praktiki məsələnin təhlili		
	Təqdimatlar		
	Rol oyunları		
	Müstəqil iş/araşdırma (məsələn, dərs nümunələri)		
	Digər		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Praktiki məsələ		
	Davamiyyət		5
	Tapşırıq və testlər		10 (2 quiz)
	Fəallıq		5
	Prezentasiya – dərs nümunəsi		10 (2 dərs hər biri 5 bal)
	Final imtahanı		40
	Digər		
	Yekun		100
Kursun təsviri	Bu kurs ibtidai siniflərdə riyaziyyatın tədrisi ilə bağlı nəzəri və praktik biliklərin verilməsini hədəfləyir. Kurs çərçivəsində ibtidai riyaziyyatın əsas mövzuları və onların uşaqlara necə effektiv öyrədilməli olduğu öyrənilir. Kurs tələbələrə yaş səviyyəsinə uyğun tədris üsullarını, vizual və praktik materiallardan istifadənin yollarını, şagirdlərin riyazi təfəkkürünü və məntiqi düşüncəsini inkişaf etdirmə metodlarını mənimsətməyi qarşısına məqsəd qoyur. Eyni zamanda, tədris prosesində qarşıya çıxan çətinliklərin həlli yolları və qiymətləndirmə metodları da müzakirə olunur.		
Kursun məqsədləri	Kurs ibtidai siniflərdə riyaziyyat kursunun elmi əsaslarına yiyələnməni təmin edir, məzmun komponentləri, onlar arsındakı əlaqələri mənimsəyərək təhsil prosesində tətbiqinə şərait yaradır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	1. Riyaziyyat təliminin prinsip və metodlarını təlim prosesində tətbiqini təsvir edir. 2. Ədədlər və əməllərə aid nəzəri məlumatları təlim zamanı müvafiq metod və vasitələrdən istifadəni təsvir edir; 3. Kəmiyyətlər və onların ölçülməsini, ölçmələrin məzmun xəttini tədrisi zamanı izah edir. 4. Həndəsə elementləri ilə bağlı nəzəri məlumatları təhlil edir 5. Cəbr elementləri ilə bağlı nəzəri məlumatları təlimi zamanı müvafiq üsul və vasitələrdən istifadə edir. 6. Ehtimal və riyazi statistikaya aid nəzəri məlumatları əsaslandırır		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Prezentasiya – dərs nümunəsi Tələbə öz istəyi ilə I-IV sinifləri əhatə edən riyaziyyat fənni üzrə mövzulardan birini seçərək interaktiv təlim metodlarından istifadə edərək hazırlamalıdır. Praktiki dərslərin təqdimatında tələbə müəllim funksiyasında çıxış etməlidir, digər tələbələr şagird funksiyasında çıxış edərək dərslərin təqdimatı ilə diskussiyalar aparmalıdırlar. Burada məqsəd gələcəyin müəllimi olan tələbənin dərs hazırlama və təqdim etmə bacarığının inkişaf etdirilməsidir. Müddəti: Oktyabr – dekabr ayları ərzində praktiki dərs təqdimatları təhvil verilməlidir. Sonuncu dərs həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir. Hər bir tələbəyə təqdimat üçün maksimum		

30 dəqiqə vaxt ayrılır. Hər həftə maksimum 3 tələbənin təqdimatı üçün vaxt ayrılır. Oktyabr ayından etibarən təqdimetmə üçün günlər cədvəl şəklində salınacaqdır. Praktiki dərslər təqdimatında əsasən interaktiv dərslərin 7 mərhələsinin təşkili, müəllim-şagird əməkdaşlığının təmin olunması əsas götürüləcəkdir.

Qeyd: Prezentasiya Power Point platformasından istifadə etməklə hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını dərslərdə təqdim etməzdən ən azı 2 gün öncə müəllimə elektron poçt ünvanına göndərməlidir. Plagiat və köçürmə olan işlər qəbul edilməyəcəkdir.

Yoxlama (quiz)

Birinci yoxlama noyabr ayının ilk həftəsi aralıq imtahanından öncə (5 bal), ikincisi isə dekabrın üçüncü həftəsi final imtahanından öncə (5 bal) nəzərdə tutulur. Hər iki yoxlamada 2 ballıq 5 açıq sual (2 nəzəri və 3 praktik) veriləcəkdir. Hər bir yoxlamaya 90 dəqiqə vaxt ayrılır. Köçürmə halında yoxlama işi ləğv edilir. **Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir. Yoxlamada iştirak etməyən tələbə üçün yenidən yoxlama keçirilmir.**

İstisna: Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) yoxlama işində iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər.

Dərslərdə iştirak etmək:

Tələbələrə bütün otaqlara öz təhsilinin bir hissəsi kimi diqqət göstərməsi və üzrlü səbəbdən dərslərdə iştirak edə bilmədikdə (xəstəlik, ailə üzvlərindən birini itirdikdə) onlardan dekanlığı məlumatlandırmaq tələb olunur.

Ümumiyyətlə, tələbənin 25% dərslərdə iştirak etməməsi onun imtahandan kənarlaşdırılmasına gətirib çıxarır.

Gecikmə:

Əgər tələbə dərslərdə on (10) dəqiqədən artıq gecikərsə, ona qayıb yazılır. Bununla belə həmin tələbə dərslərdə iştirak edə bilər.

Dərslərin hazırlaşması

Kursun strukturu onu fərdi öyrənməyə imkan verir və sinifdən kənar dərslərin hazırlığı üçün olduqca mühümdür. Mühazirə materialı mətnlə müzakirə olunan əsas məsələlər üzərində qurulacaq. Dərslərdən əvvəl seçilmiş fəsillərin oxunuşu və onlarla tanışlıq mühazirənin başa düşülməsində sizə böyük köməyi dəyəcəkdir. Mühazirədən sonra siz apardığınız qeydləri öyrənməli və hər fəsilin axırında verilən uyğun məsələlər və yoxlama sualları üzərində çalışmalısınız.

Semestr ərzində çoxlu sayda yoxlamalar olacaqdır. Bu yoxlamalar dərslər periodu ərzində keçiriləcəkdir.

Aldadıcı / xoşagəlməz hərəkətlər

Yoxlama tapşırığı, Aralıq semestr imtahanı və Yekun imtahan ərzində aldadıcı və ya digər xoşagəlməz hərəkətlər tələbənin imtahandan kənarlaşdırılmasına gətirib çıxarır.

Professionalizmə doğru

Dərslər saatı ərzində tələbə akademik yaradıcı və professional mühitə aparan yolla hərəkət etməlidir. Yolverilməz diskussiyalar və qeyri etik hərəkətlər birbaşa qadağan olunur.

		Kursun uğurlu alınması Kursun uğurla başa çatmasından ötrü, tələbələr dərs saatı ərzində aktiv iştirak etməli və diskussiyalara cəlb olunmalıdır. Öyrənmə və Öyrətmə üsulları Kursun aktiv öyrənilməsi prosesinə üstünlük verilir. Mühazirələr, diskussiyalar, çalışmalar, məsələ həlli, tələbələrin ibtidai siniflərin riyaziyyat dərslərinin mövzularına aid dərs nümunələrini hazırlaması, tipik nümunələr.	
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix (planlaşdırılmış)	Fənnin mövzuları	Dərslik/ Tapşırıqlar
1	20.09.2025 20.09.2025	Riyaziyyatın təlimi metodikasının predmeti, vəzifələri və məzmunu. Riyaziyyatın ibtidai kursu təliminin funksiyaları və məzmunu. Riyaziyyat təlimi metodikasının başqa elmlərlə əlaqəsi. Riyaziyyatın təlimi metodikasının elmi-tədqiqat metodları.	[1, səh. 28-37] [5, səh. 22] [15, səh. 5-22]
2	27.09.2025 27.09.2025	İbtidai siniflərdə riyaziyyat təliminin təhsil və tərbiyəvi məqsədləri. Riyaziyyatın ibtidai kursunun qurulması xüsusiyyətləri. Riyaziyyat proqramının tərtibində metodiki yanaşmalar (xətti, konsentrik, spiralvari). Riyaziyyat kurikulumu və onun xüsusiyyətləri. Təlim strategiyası. Riyaziyyatın ibtidai kursunun məzmun xətləri və onların əsaslandırılması. Standartlar. Riyaziyyat təlimi prosesində fəaliyyət xətləri və müasir təlim texnologiyalarının psixoloji-pedaqoji aspektləri.	[1, səh. 5-13]
3	4.10.2025 4.10.2025	Riyaziyyat təlimi prosesində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. Məktəbdaxili qiymətləndirmə, milli qiymətləndirmə, beynəlxalq qiymətləndirmə. Varislik problemi. İbtidai siniflərdə riyaziyyat təlimində tətbiq olunan prinsiplər	[1, səh. 14-27] [1, səh. 56-58]
4	11.10.2025 11.10.2025	İbtidai siniflərdə riyaziyyat təlimində tətbiq olunan metodlar. İbtidai siniflərdə riyaziyyat təliminin təşkili formaları.	[1, səh. 59-82] [1, səh. 90-98] [9, səh. 213-260]
5	18.10.2025 18.10.2025	Azkomplektli məktəblərdə riyaziyyat təliminin xüsusiyyətləri. Riyaziyyat təliminin vasitələri.	[1, səh. 99-100] [1, səh. 47-55]
6	25.10.2025 25.10.2025	Məsələ anlayışı. Sadə və mürəkkəb məsələlər. Hesab məsələlərinin təsnifi. Məsələ həllinin mərhələləri və həlli üsulları. Sadə məsələlərin həlli metodikası. Tip məsələlər və onların növləri. Cəminə və fərfinə görə iki və daha çox ədədin tapılmasına aid, cəminə (fərfinə) və nisbətində görə iki və daha çox ədədin tapılmasına aid, əvəztmə üsulu ilə həll olunan, iki fərfe görə məchul ədədlərin tapılmasına aid tip məsələlərin həlli.	[7, səh. 6-58] [16, səh. 6-81] [1, səh. 231-245] [7, səh. 59-89]

7	1.11.2025 1.11.2025	Hərəkətə aid tip məsələlər həlli. Vaxt hesablamalarına aid tip məsələlərin həlli. Ədədin hissəsinin, hissəsinə görə ədədin tapılmasına aid tip məsələlərin həlli. Birgə işə aid məsələlər həlli. Sadə üçlük qaydasına aid tip məsələlərin həlli. Mürəkkəb üçlük qaydasına aid məsələlərin həlli. Mütənasib bölməyə aid tip məsələlərin həlli.	[1, səh. 231-245] [7, səh. 95-137] [10, səh. 96-99] [1, səh. 231-245] [7, səh. 138-149] [7, səh. 172-185]
8	8.11.2025 8.11.2025	Kəmiyyətlər, adlı ədədlər və onlar üzərində əməllərin öyrədilməsi metodikası Riyaziyyat dərslərində əyləncəli məsələlər və onların təlimi metodikası.	[1, səh. 246-250] [7, səh. 191-197] [8, səh. 6-140] [11, səh. 5-97] [12, səh. 5-46] [13, səh. 5-84]
9	15.11.2025 15.11.2025	Əşyanın yeri və əlamətinin öyrədilməsi metodikası. 10 dairəsində mənfi olmayan tam ədədlərin nömrələnməsinin öyrədilməsi metodikası.	[1, səh. 101-104] [3, səh. 8-41]
10	22.11.2025 22.11.2025	100 dairəsində mənfi olmayan tam ədədlərin nömrələnməsinin öyrədilməsi metodikası. 1000 və 1000000 dairəsində mənfi olmayan tam ədədlərin nömrələnməsinin öyrədilməsi metodikası	[1, səh. 105-133] [17, səh. 14-34] [4, səh. 10-16] [5, səh. 10-20] [6, səh. 10-15]
11	29.11.2025 29.11.2025	Konsentrlər üzrə hesab əməllərinin təlimi metodikası: 10 və 100 dairəsində hesab əməllərinin öyrədilməsi metodikası. 1000 dairəsində hesab əməllərinin öyrədilməsi metodikası; 1000000 dairəsində hesab əməllərinin öyrədilməsi metodikası.	[1, səh. 134-184] [3, səh. 42-75] [4, səh. 20-56] [4, səh. 70-79] [18, səh. 6-37] [5, səh. 22-75] [6, səh. 20-50] [6, səh. 63-73]
12	6.12.2025 6.12.2025	Kəmiyyət anlayışı. I-II siniflərdə kəmiyyətlərin öyrədilməsi metodikası. III-IV siniflərdə kəmiyyətlərin öyrədilməsi metodikası	[1, səh. 195-209] [21, səh. 9-30] [17, səh. 48-63] [18, səh. 52-65] [19, səh. 56-68] [20, səh. 46-61]
13	13.12.2025 13.12.2025	Hissə və kəsrlərlə tanışlığın metodikası	[1, səh. 260-276]

		Cəbr məzmun xətti üzrə təlim nəticələrinin formalaşdırılması: Ədədi və dəyişəni olan ifadələrin, ədədi və dəyişəni olan bərabərlik və bərabərsizliklərin öyrədilməsi metodikası. Əməllər sırasının təlimi metodikası. Tənliklərin həllinin öyrədilməsi metodikası	[5, səh. 76-83] [6, səh. 52-60]
14	20.12.2025 20.12.2025	Şagirdlərin həndəsi fiqurlarla və onların sadə xassələri ilə tanış edilməsi metodikası (I-III siniflər).	[1, səh. 277-294] [17, səh. 6-12] [4, səh. 58-69] [19, səh. 6-16]
15	27.12.2025 27.12.2025	Şagirdlərin həndəsi fiqurlarla və onların sadə xassələri ilə tanış edilməsi metodikası (IV sinif) Statistika və ehtimal nəzəriyyəsi elementlərinin öyrədilməsi metodikası	[1, səh. 295-300] [17, səh. 64-70] [18, səh. 66-69] [19, səh. 69-74] [6, səh. 76-96] [20, səh. 65-71]
	TBA	Final imtahanı	

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.